

HTML5

Bilgisayar Mühendisi Halil Ağın
EMO Ankara Şubesi Bilgisayar MDK Başkanı
halil.agin@gmail.com

10 yıl önce, "hayatınızda değişim hızı en yüksek olan nedir?" diye sorsaydınız, muhtemelen cevap "televizyon kanalları, pop müzik şarkıcıları" derdiniz. Bugün aynı soruyu sorsak eminim "Facebook duvarımdaki mesajlar" dersiniz. Hayatımızda birçok alan normal hızında seyrederken, internetteki sanal dünyamız baş döndürücü bir hızla ilerlemekte ve bizi de arkasından sürüklemekte. Bu olgu sadece interneti günlük ihtiyaçları için kullananlar için geçerli değil, biz geliştiriciler için de geçerli.

Yakın zaman sonra HTML5 anons edilecek ve internet dünyası yeni bir standart ile tanışacak. Aslında çoktan tanıştı bile. Şu an bilgisayarınızda yüklü olan Firefox, Internet Explorer, Opera gibi gezgin programları bu standardı kısmen destekliyor durumda. Henüz hiçbiri tamamen destekler konumda değil. Çünkü henüz HTML5 resmi olarak anons edilmedi. Ama her gezgin programı değişen oranlarda bu standardı desteklemeye başladı. Bunlar arasında şu an en önde giden Firefox. İlerleyen zamanlarda bu liderliğini kaptırmayacak gibi. Tabii bunda Microsoft'un hegemonik güdülleri de etkili olmuş olabilir. Ama şundan emin olabiliriz, HTML5 standardını geliştirme konsorsiyumunun (WHATWG) başında Google ekibinden Ian Hickson olduğu sürece bu süreç Microsoft'tan bağımsız ilerleyecek. Tabii ki Google'un etkileri de gözlemlenebilecek.

HTML5 standartını incelerken ilk gözüme takılan google'vari tag'ler. Bilindiği gibi, Web 2.0 miadını doldurmak üzere ve Web 3.0 'ın nasıl olacağı konusunda herkes kafa yormakta. Web 2.0'ın getirdiği bir çok yenilik var. Sanal dünyamız web 2.0 ile hareketlilik

kazandı. İnteraktif web siteleri, animasyon içeriği zengin, kullanıcı ile iletişimi neredeyse bir desktop uygulaması tadında olan uygulamalar. Ama günümüzde trend Semantik Web uygulamalarında. Sanırım bu trend HTML5 ile ivmelenecek. HTML5 ile gelen aşağıdaki tag'ler bunun en önemli işareti.

<caption>, <header>, <nav>, <footer>, <section>, <aside>, <article>, <details>, <summary>, <time>, <mark>, <hgroup>

Yukarıdaki tag'leri internette araştırıp baktığınızda ne demek istediğimiz anlayacaksınız. Sanki bu tag'ler google'un arama motoruna kolaylık sağlayan tag'ler gibi. Ama bence bunun için Google'u suçlayamayız. Şu an trend Semantik Web ve bunun bayraktarlığını yapan da Google. Dolayısıyla bu tag'ler sadece Google'un isteğidir demek yanlış olabilir. Ama şunu rahatlıkla diyebiliriz, HTML5'i en çok sevecek olan Google olacak.

HTML5'in Yenilikleri

Peki HTML5 sanal dünyamıza neler katacak? Aşağıdaki liste size biraz fikir verebilir.

- ✍️ Daha çok animasyon daha interaktif siteler
- ✍️ Video'lar daha kaliteli ve hızlı videolar
- ✍️ Daha hızlı çalışan bir firefox veya Internet Explorer.
- ✍️ Aynı anda tek bir site bağlantısı değil birden çok site bağlantısı.
- ✍️ Masaüstünden web sitesine sürükle bırak özelliği.
- ✍️ Web siteniz internet bağlantısı olmadan da çalışacak!!!

Yukarıdaki liste çoğaltılabilir ama HTML'in en göze çarpan özellikleri bunlar.

Daha Çok Animasyon

HTML5 ile web siteleri daha çok hareketlenecek. <canvas> , <progress> ve SVG formatları sayesinde artık javascript ile rahatlıkla animasyon, hareketli resim çizilebilecek. Bunları yapabilmemiz için çok geniş bir alt yapıya sahip olmanıza gerek yok. Javascript bilmeniz yeterli.

Video

HTML5 <video> tag'i ile birlikte geliyor. Şuan bu işlevi Flash üstlenmiş durumda. Ama flash'in hafıza yönetimi ve CPU kullanım karnesi pek iç açıcı değil. Ek olarak, Flash W3C standardı içinde olmaması kendisini bağımsız bir aktör konumuna getiriyor. <video> tag'i iel birlikte Adobe'un (dolayısı ile Flash'ın) bu alandaki hegemonyası sona erecek gibi. Bunun ilk örneklerini Youtube.com'un HTML5 ile geliştirmiş arayüzünü anons etmesi ile görebiliriz. <video> tag'i ile birlikte video kodlama standart'ı da geliyor. Şu an internette en çok yaygın olan Flash'ın desteklediği .flv formatı. Buna alternatif olarak geliştirilen video formatı, Flash'ın tahtını yerinden edecek gibi.

Daha Hızlı İnternet

HTML5, CSS3 ile birlikte geliyor. CSS'in kullanımı ile birlikte internet %20 hızlandı denebilir. HTML5'in semantik özellikli tag'leri ve CSS3'ün yeni özellikleri gezgin programlarının içeriği daha kolay formatlamasına ve görsele dönüştürmesine yardımcı olacak. Bu da tabii ki web sitelerinin daha çabuk yüklenmesine, internetteki hızımızın artmasına yardımcı olacak. Tabii ki bu durum Türk Telekom'dan bağımsız işleyen bir durum olacağı için tamamen ücretsiz olacak.

Aynı Anda 2 Site'ye Girmek

HTML5'in yaygınlaşması ile birlikte ilerde www.gmail.com'dan maillerinizi alırken facebook.com'dan mesaj alabilirsiniz. Artık www.gmail.com sitesine girmeniz demek sadece o siteye girdiniz demek olmayacak. HTML5, WebSocket adında yeni bir bağlantı türü ile geliyor. WebSocket sayesinde, artık bir web sitesine girdiğinizde diğer web sitelerinden de veri çekebiliyor olacaksınız.

Masaüstünden Web Sitesine Sürükle Bırak Özelliği

Sürükle bırak özelliği verileri taşımak için çokca kullandığımız bir yöntem. HTML5 ile birlikte artık web sitelerine de sürükle bırak yapabileceksiniz.

Web Siteniz İnternet Bağlantısı Olmadan da Çalışacak!!!

Örneğin google-docs'ta bir makale yazıyorsunuz ve internetiniz kesildi. Artık internetiniz kesilse bile, makalenizi yazabilir ve gezgin programınızı kapatabilirsiniz. Tekrar internet bağlantınız sağlandığınızda kaldığınız yerden devam edebilirsiniz.

Peki HTML5'in Hiç mi Suçu Yok?

Her yenilik beraberinde bir karmaşa getirir. Bu durum HTML5 için de geçerli. Şu an HTML5'in en zayıf tarafı güvenliği. WebSocket teknolojisi aynı farklı sitelerden veri çekmenizi sağlıyor ama bunun güvenliği henüz tam olarak nasıl sağlanacak tartışma konusu. Kuşkusuz bir siteden veri çekerken bile güvenlik problemleri ile karşılaşılırken, birden çok sitenin senaryoya dahil olması kurguyu daha da karmaşık hale getirecek. Bu olgu hem geliştiriciler hem de kullanıcıları için bir handicap oluşturacağına benziyor. Her yenilik gibi bu problem de bir süre sonra çözülecek ve daha yenisini daha hızlısını isteyeceğiz. Bekleyelim ve görelim.

